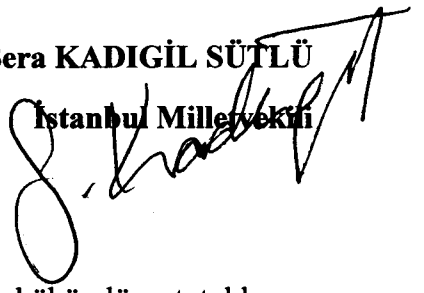

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 26.09.2022

Saliha Sera KADIGİL SÜTLÜ

İstanbul Milletvekili

Cezaevleri ile ilgili sivil toplum örgütlerinin hazırladığı raporlar, birçok hükümlü ve tutuklunun temel insan haklarının ihlal edildiğini ortaya koymaktadır. Son zamanlarda sık sık cezaevinde tutuklu ya da hükümlü olan vatandaşların ölü bulunduğu, intihar ettiği vb. birçok sebeple hayatını kaybettiği bilinmektedir.

Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği'nin verilerine göre 2014'den itibaren hapishanede "intihar eden" kişi sayısı 97'dir. İnsan Hakları Derneği'nin 2021 yılı verilerine göre ise tespiti yapılan 5 mahpusun ölümünün şüpheli bir mahpusun ise ölüm nedeninin belirsiz olduğu görülmektedir.

25 Ağustos 2022'de Fırat Çağlayan'ın, kaldığı koğuşun tuvaletinde ayakkabı bağcığıyla yaşamına son verdiği, 5.09.2022 tarihinde Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi'nde hükümlü Emel Hacıoğlu'nun ölü bulunduğu, 18.09.2022'de Malatya Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tek kişilik hücrede tutulan Barış Keve'nin intihar ettiği ve 21.09.2022 tarihinde Ordu'da Ünye M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tutuklu bulunan hasta tutuklu Hasan Basri Ç'nin yatağında ölü bulunduğu basına yansıyan cezaevindeki şüpheli ölümlerin bir kaçıdır.

Öte yandan bir buçuk ay önce Sincan Cezaevinde şüpheli şekilde hayatını kaybeden Mehmet Bozan'ın ceza infaz kurumu görevlileri tarafından darp edildiğine, kendisine hakaret ve tehdit edildiğine, dilekçelerinin işleme konulmadığına, sağlık sorunlarının çözülmediğine ilişkin defalarca şikayette bulunduğu, yazdığı son 12 mektubunda uğradığı işkenceyi ve Roman olması nedeniyle uğradığı ayrımcılığı anlattığı iddia edilmektedir. Bozan yaşadıklarını "Baskı, tehdit ve can güvenliğimin olmayışı nedeniyle 28 Haziran Salı günü açlık grevine başladım. Roman mahpus olduğum için hapishane idaresi ve infaz koruma memurlarının kötü muamelesine maruz kaldım. Sürekli ayrımcılığa, baskıya ve şiddete maruz kaldım. Ölümümden yetkili merciler sorumlu" ifadeleriyle anlatmıştır.

Bu kapsamda;

1. Yukarıda ismi yer alan mahpusların şüpheli ölümlerinin araştırılması için soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Roman olması nedeniyle ayrımcılığa uğradığını iddia eden kaç vatandaş bulunmaktadır? İnanç, etnik köken ve benzeri sebeplerle ayrımcılığa uğradığını iddia eden mahpusların bu iddialarının araştırılması için son beş yıl içinde kaç soruşturma başlatılmıştır? Başlatılan soruşturmalarda kamu görevinden çıkartılan kaç görevli vardır?

3. Mehmet Bozan'ın ölmeden önce gönderdiği son 12 mektubunda ortaya koyduğu işkence ve ayrımcılık iddiaları nelerdir? Bakanlığınız söz konusu iddialar hakkında herhangi bir işlem yapmış mıdır?
4. Mehmet Bozan'ın işkence, kötü muamele ve ayrımcılık yaptığı iddia ettiği cezaevi personellerinden kaç kişi hala görev yapmaktadır?
5. Tüberküloz hastası olan Mehmet Bozan'ın tedavisi neden yapılmamıştır?
6. Cezaevlerinde düşük yapan tutuklu veya hükümlü kadın sayısına ve hamilelik gerekçesiyle infaz erteleme talebinde bulunan kadınlara, İzmir 1 Nolu F Tipi Cezaevinde salgın nedeniyle kısıtlanan faaliyetlere ve cezaeviyle ilgili ihlal iddialarına, cezaevinde bulunan kadınlara yapılan mamografi taramalarına, cezaevinde Covid-19 üçüncü doz aşılama çalışmalarına, Kandıra 1 Nolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü bulunan Garibe Gezer'in yaşamını şüpheli şekilde yitirmesine, Covid-19 izin hakkından yararlanan mahkumlara, cezaevinde intihar ettiği iddia edilen Kemal Efe Tiryaki'ye, hükümlü ve tutukluların kullandığı mazeret izinlerinde yapılan giderlerin karşılanmasına, Ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının faaliyetlerine, son 5 yılda ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulardan sohbet haklarının engellendiği gerekçesiyle şikayette bulunanlara ve cezaevlerinde meydana gelen ölümlere ilişkin Bakanlığınıza yönelttiğimiz soru önergelerinin hiçbirine yanıt gelmemiştir. Bahsi geçen soru önergelerine yanıt vermeyi düşünür müsünüz?